



# **EVALUARE NAȚIONALĂ DE LA FINALUL CLASEI a VI-a**

**Anul școlar 2025–2026**

**Limbă și comunicare – Limba croată maternă**

**TEST**

**Județul/sectorul .....**

**Localitatea .....**

**Unitatea de învățământ .....**

**Numele și prenumele elevului/elevei .....**

**.....**

**Clasa a VI-a .....**

# TEKST A

Pročitaj slijedeći tekst:

## Hrvatske bajke i legende

Hrvatska usmena predaja predstavlja fascinantnu spoj Priče i legende o mističnim bićima prenose se s generacije na generaciju i oduvijek su intrigirale putnike i izletnike. U koji god dio svijeta da otputujete, naići ćete na neku narodnu predaju, legendu, bajku koja, čak i ako u nju zapravo i ne vjerujete, lokaciji koju posjećujete daje neku posebnu čar

### NA PLANINI KLEK OKUPLJAJU SE VJEŠTICE

Planina u blizini Ogulina mjesto je brojnih priča i legendi. Već sam njezin oblik intrigira. Gledan iz smjera Ogulina, hrbat planine izgleda poput uspavanog diva – glavni vrh, visok 1181 metar, divova je glava, a dvije hridi koje izranjaju iz drveća, Klečice, njegove su noge. I dok je ovaj gorostasni div prilegao, na Kleku ne spava druga vrsta mističnih bića – vještice. Predaja kaže da kad oko Kleka sijevaju munje i udaraju gromovi, to zapravo vještice gore imaju svoje okupljanje. Priče o vješticama, koje je krajem 19. stoljeća u obliku pripovijetki zapisao Rudolf Strohal, zapravo su temeljene na istinitim događajima, kojima je kroz narodnu predaju dodano, dakako, puno živopisnih i mističnih detalja.



Naime, u iskazima žena iz središnje Hrvatske koje su tijekom 17. i 18. stoljeća optužene da su vještice često se spominjao Klek kao mjesto sastajanja. O toj ozloglašnosti Kleka postoje zapisi još iz 1649. godine. Progoni vještica u Hrvatskoj završili su odredbom carice Marije Terezije iz 1758. godine, no prošlo je još neko vrijeme dok su se ljudi okuržili posjećivati ovu planinu. Učinili su to 1838. saski kralj Friedrich August II i Josip Jelačić, koji je kasnije postao hrvatskim banom. Nedugo nakon toga osnovano je Hrvatsko planinarsko društvo, a Klek se smatra kolijevkom planinarstva u Hrvatskoj.

### NA RASTOKAMA PLEŠU VILE

Iako duga samo 6,5 kilometara, rijeka Slunjčica na svom ušću u Koranu kod mjesta Slunj stvara jedan od najljepših krajolika u Hrvatskoj: Rastoke. Čak 23 slapa i brojni brzaci stvaraju šumove i žubor koji se pretvaraju u najljepši koncert prirode. Upravo je ovo popularno izletišta još jedno mjesto oko kojeg se stvaraju mistične priče i legende. Ovaj put o vilama! Predaja kaže kako su noću, dok su se mlinari i mlinarice družili uz vatru, rastočke vile uzimale konje i vraćale ih pred zoru umorne, zadihane, griva upletenih u pletenice. Oprale bi potom rublje u Slunjčici, plesale i zvale mlinare da im se pridruže. Po ovoj legendi ime nosi jedan od najljepših slapova na Rastokama, Vilina kosa.

### ISPOD MEĐIMURJA SPAVA ZMAJ

U Međimurju postoji više različitih legendi o pozaju, odnosno zmaju. Čakovec, Štrigova, Sveti Juraj na Bregu, Vidovec i Donja Dubrava, svi oni imaju svoju priču o mističnom pozaju. Prema turističkom vodiču TZ-a Međimurja, kojem su kao izvor poslužile knjige legendi o pozaju i Zrinskima, ispod Staroga grada Čakovca nalazi se glava zelenog pozaja, a ispod crkve svetog Nikole rep. Legenda o pozaju veže se i za Štrigovu. Kaže se da je pozaj na uzvisini ispod crkve svetog Jeronima, a rep u nizini, kod crkve svete Marije Magdalene. U Štrigovi se pripovijeda da mladi pozaj mlati repom svakog proljeća, kad naiđu velike vode u nizini.

(Izvor: <https://putnikofer.hr/kultura-i-zivot/najpoznatije-hrvatske-legende/>)

**Odgovori na pitanja vezana za tekst kojeg si upravo pročitao/pročitala:**

**1 Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:**

O čemu govori tekst kojeg si pročitao/pročitala?

- A.** o povjesti divova;
- B.** o hrvatskim legendama;
- C.** o hrvatskim planinama;
- D.** o povjesti kraljeva.

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**6 puncte**

**2. Napiši dvije ključne riječi iz teksta:**

1) \_\_\_\_\_

2) \_\_\_\_\_

*Nu se completează de către elev:*

2.1)

Cod:

Punctaj:

**2 puncte**

2.2)

Cod:

Punctaj:

**2 puncte**

**3. Poveži riječi na temelju podataka prikazanih u gornjem tekstu:**

- 1) usmena
- 2) vilina
- 3) glava
- 4) mističnim

- A.** kosa
- B.** bićima
- C.** repom
- D.** predaja
- E.** pozoja

**Napiši slovo koje označava točan odgovor:**

1)	
2)	
3)	
4)	

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

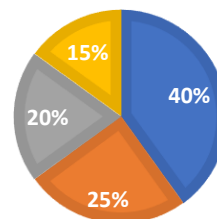
**8 puncte**

**4. U donjim tablicama imate podatke o hrvatskim mitskim bićima i njihovoj rasprostranjenosti:**

Mitska bića	Opisivanje
Vile	Smatraju se graditeljicama i zaštitnicama prirode.
Vještice	Vezane su za narodno praznovjerje.
Divovi	Ključni su za "etiološke legende", objašnjavaju kako su nastali određeni planinski lanci ili rijeke
Zmajevi/Pozoji	Prema legendi, jedan takav spava ispod čakovečkog Starog grada, a ako se probudi, izazvat će potres ili veliku nesreću.

**MITSKA BIĆA**

■ Vile ■ Vještice ■ Divovi ■ Zmajevi/Pozoji



**TOČNO ili NETOČNO?** Označi "X" ispred točnih ili netočnih tvrdnja.

Rečenica	TOČNO	NETOČNO
1) Vile su vezane za narodne običaje.		
2) Vještice su vezane za narodno praznovjerje.		
3) Divovi smatraju se graditeljima i zaštitnicima prirode.		
4) O pozojima/zmajevima postoje legende o spavanju ispod Starog grada.		

*Nu se completează de către elev:*

Cod:  Punctaj:  **8 puncte**

**5. Baviš se istraživanjem hrvatskih narodnih legenda. Dopuni sljedeću rečenicu:**

Planina u blizini Ogulina mjesto je brojnih priča i legendi zato što \_\_\_\_\_

*Nu se completează de către elev:*

Cod:  Punctaj:  **4 puncte**

**6. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora::**

Zeliš pozvati prijatelja ili prijateljicu gledati jedan dokumentar o divovima. Koji od sljedećih rečenica najbolje izražava ovo pozivanje?

- A. Kupio sam jednu knjigu o hrvatskim legendama.
- B. U subotu, na televiziji bit će dokumentar o hrvatskim legendama. Želis gledati sa mnom dokumentar?
- C. Zanimaju me stare hrvatske legende.
- D. Stalno tražim podatke o starim hrvatskim legendama.

*Nu se completează de către elev:*

Cod:		Punctaj:		<b>6 puncte</b>
------	--	----------	--	-----------------

**7. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:**

U rečenici " Planina u blizini Ogulina mjesto je brojnih priča i legendi." podvučena riječ je:

- A. imenica;
- B. zamjenica;
- C. pridjev;
- D. glagol.

*Nu se completează de către elev:*

Cod:		Punctaj:		<b>6 puncte</b>
------	--	----------	--	-----------------

**8. Prepiši rečenicu " Ja čitam narodne legende o vilama i divovima. " tako da počinješ:**

Prošli tjedan, ja \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

*Nu se completează de către elev:*

Cod:		Punctaj:		<b>4 puncte</b>
------	--	----------	--	-----------------

9. Odredite značenje podcrtane riječi u rečenici pomoću definicije iz rječnika.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

“Gledan iz smjera Ogulina, hrbat planine izgleda poput uspavanog diva”

**div m.r. (N mn divovi/-i jez. knjiž.)**

**A. mit.** zao duh, kreatura;

**B.** ljudsko biće nadnaravne veličine i snage; džin, gigant, gorostas, kolos;

**C. pren.** neobično jak i velik čovjek;

**D. (mn) astron.** zvijezde velikih promjera (10 do 100 puta većih od promjera Sunca) [*crveni div; bijeli div*].

(<https://hjp.znanje.hr/index.php?show=searchy>)

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**6 puncte**

10. Odaberi točan odgovor za dopunjavanje rečenice:

Voliš čitati (1) \_\_\_\_\_ (legendu/legende) o divovima ili (2) \_\_\_\_\_ (povjesni roman / povjesne romane)?

*Nu se completează de către elev:*

10.1)

Cod:

Punctaj:

**4 puncte**

10.2)

Cod:

Punctaj:

**4 puncte**

# TEKST B

**Pročitaj slijedeći tekst:**

## **Legenda o Veroniki Desničkoj**

Nađeš li se u Velikom Taboru, glasovitom dvorcu u Hrvatskom zagorju, u dvorskoj kapeli na prvom katu vidjet ćeš lubanju neke mlade žene. Tko je bila ta mlada žena? I danas se priča kako se u gluho doba noći ponekad čuju njeni jecaji i krici sove, a čudnovati duh luta odajama dvorca.

U davna vremena živio je ovdje plemić Fridrih Celjski sa svojom ženom Elizabetom. U susjednom selu Desniću upoznao je mladu i lijepu seljanku Veroniku, strasno se zaljubio u nju i poželio ju za ženu. Zato je svoju zakonitu ženu Elizabetu potajno ubio, počeo se dodvoravati Veroniki, osvojio njeno srce i s njom pobjegao u jedan mali dvorac u Sloveniji jer se bojao kazne svoga oca Hermana, hrvatskoga bana. Otac ubrzo dozna gdje se ljubavnici skrivaju, pošalje vojsku na njih i opkoli dvorac. Fridrihovi su branitelji bili znatno slabiji pa se Fridrih odlučio predati ako Veroniki poštede život. Vojska propusti Veroniku, a Fridriha dovedoše ocu u Veliki Tabor. Srditi otac odmah posla sina u svoj treći dvorac u Celju u Sloveniji i naredi da sina zatvore u visoku kulu bez krova te da vrata i prozor zazidaju, a ostave samo malu rupu kroz koju će dobivati hranu.

Ta se kula i danas zove po nesretnom Fridrihu, a proživio je u njoj četiri godine.

Otac Herman zapovijedio je vojsci da pretraže sva sela i nađu Veroniku, što se i dogodilo tri godine kasnije. Veroniku je zatvorio u tamnicu u Velikom Taboru i optužio da je vještica te da je tajnim moćima zavela Fridriha i navela ga da ubije svoju ženu. Održano je suđenje, a presudu je sudac ovako objasnio banu:

– Gospodine bane, ne nalazimo nikakve krivice ni zločina kod ove žene, osim ljubavi prema vašem sinu. Ljubav nije grijeh ni zločin. Ljubav je najljepša čovjekova vrlina!

Sada se Herman još više rasrdi, potjera sudce i naredi zapovjedniku straže da pogubi Veroniku. Vojnici donesoše u dvorište dvorca poveću drvenu kacu, napuniše je vodom, Veroniku svezaše i uguraše joj glavu u vodu. Čvrsto su je držali dok nije prestalo njeno batrganje. Njeno tijelo zazidaše na prvom katu u zidine dvorca. Čak ni svećeniku nisu dopustili da održi pogrebni obred. Tek nedavno iskopana je njena lubanja i pohranjena u kapelicu.

Nakon Veronikine smrti Fridrih je oslobođen, a kao dokaz svoje ljubavi postavio je spomen ploču Veroniki nazvavši je groficom Celjskom. Svoj imetak ostavio je samostanu.

*(Narodna legenda)*

**Odgovori na pitanja vezana za tekst kojeg si upravo pročitao/pročitala:**

**11. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:**

Zašto je pobjegao Fridrih s Veronikom u malom dvorcu u Sloveniji?

- A. jer nije htio da ga nađu;
- B. jer se bojao oca;
- C. jer je želio početi nov život;
- D. jer tamo je bila njegova obitelj.

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**6 puncte**

**12. TOČNO ili NETOČNO? Označi "X" ispred točnih ili netočnih tvrdnja.**

Rečenica	TOČNO	NETOČNO
1) Veronika je ubila Elizabetu.		
2) Fridrih je oslobođen nakon Veronikine smrti.		

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**4 puncte**

**13. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:**

Herman je zatvorio sina Fridriha u dvorcu u

- A. Velikom Taboru;
- B. Hrvatskom zagorju;
- C. Celju;
- D. Desniću.

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**6 puncte**



**14.** U kojoj situaciji nalaze se likovi? **Poveži situaciju odgovarajućom osobom iz stupca.** Napiši "X" pored svake rečenice:

Situacija	Fridrih	Veronika	Herman
1) Smatra da je Veronika vještica.			
2) Bila je lijepa i mlada seljanka.			
3) Pobjegne s njom u mali dvorac u Sloveniji.			
4) Nakon njezine smrti je oslobođen.			

*Nu se completează de către elev:*

Cod:

Punctaj:

**4 puncte**

**15.** Proveo/Provela si lijep dan sa razrednicima u etnografskom muzeju. **U tvom dnevniku opiši ovaj dan u 40-50 riječi.**

U pisanju sastava, poštivaj slijedeće:

- navedite kada, gdje i s kim ste proveli taj dan;
- opišite dvije aktivnosti koje ste zajedno uradili.

**Notă!** Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 40 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

*Nu se completează de către elev:*

15.A elaborarea textului	Cod:			
15.B respectarea tipului de text	Cod:		Punctaj:	1 punct
15.C1 descrierea situației	Cod:		Punctaj:	6 puncte
15.C2 prezentarea a două activități	Cod:		Punctaj:	6 puncte
15.D1 organizarea ideilor în scris	Cod:		Punctaj:	2 puncte
15.D2a - gramatică	Cod:		Punctaj:	2 puncte
15.D2b - lexic/ortografie	Cod:		Punctaj:	2 puncte
15.D3 norme de punctuație	Cod:		Punctaj:	1 punct

**FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!**

**MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!**

*PUNCTAJ TOTAL OBȚINUT:*

**100 de puncte**